

Josef Valenta

Literatura ke všem vyučovaným předmětům na FFUK

- Literatura k předmětu [Základy pedagogiky osobnostně sociálního rozvoje](#) (Bc.) a [Pedagogika osobnostně sociálního rozvoje](#) (NMgr.).
– KOMBINOVANÉ STUDIUM s. 2
- Literatura k předmětu [Základy pedagogiky osobnostně sociálního rozvoje](#) (Bc.) a [Pedagogika osobnostně sociálního rozvoje](#) (NMgr.).
a též doporučená lit. ke studiu předmětu [Aktuální témata OSV](#) (USŠ PřF UK)
– PREZENČNÍ STUDIUM s. 4
- Vybraná literatura k [Didaktice osobnostní a sociální výchovy](#) (NMgr.) –
PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM s. 6
- Literatura k předmětu [Osobnostní a sociální výchova v různých předmětech](#)
PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM s. 9
- Literatura k předmětu [Dramatická výchova a hraní rolí ve výchově a vzdělávání](#) s. 10
- Literatura k předmětu [Komunikace \(s didaktikou/metodikou výuky komunikace\)](#) s. 12
- Literatura k předmětu [Scénické postupy v edukaci](#) s. 14
- Literatura k předmětu [Kazuistický seminář](#) – PREZENČNÍ STUDIUM s. 15
- Literatura k předmětu [Kazuistický seminář](#) – KOMBINOVANÉ STUDIUM s. 16
- Literatura k předmětu [Diplomový seminář](#) –
PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM s. 17
- Literatura k předmětu [Veřejné vystupování a rétorika](#) s. 18

- KOMBINOVANÉ STUDIUM

Literatura k předmětům *Základy pedagogiky osobnostně sociálního rozvoje (Bc.) a Pedagogika osobnostně sociálního rozvoje (NMgr.)*

- Bakalář, E.: I dospělí si mohou hrát. Praha, Pressfoto 1976.
- Bakalář, E.: Psychohry. P, MF 1989.// Psychohry 2. P, Vyšehrad 92.
- Belz, H. – Siegrist, M.: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. P, Portál 2001.**
- Brander, P., Ondráčková Jana et al.: Kompas. Manuál pro výchovu mládeže k lidským právům. Praha, Argo 2006.
- Carnegie, D.: Jak získávat přátele a působit na lidi. Bratislava, Bradlo 1991.
- Činčera, J.: Práce s hrou (pro profesionály). Praha: Grada, 2008.
- Eyroví, L.a.R.: Jak vychovávat děti k hodnotám. Praha, Portál 2000.
- Grecmanová, H.-Urbanovská, E.-Novotný, P. Podporujeme aktivní myšlení a samostatné učení žáků. Olomouc, Hanex 2000.
- Hanuš, R., Chytilová, L. Zážitkově pedagogické učení. Praha, Grada 2009.
- Havlíková a kol.: Program podpory zdraví ve škole. Praha, Portál 1998.
- Hay, L.: Miluj svůj život. Praha, Radost 1993.
- Hermochová, S.: Sociálně psychologický výcvik. Praha, UK 1981.
- Hlavsa, M. a kol.: Psychologické metody výchovy k tvořivosti. Praha, SPN 1986.
- Interkulturní vzdělávání. Praha, Člověk v tísni 2002.**
- Karnsová, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha, Portál 1995.
- Kasíková, H.: Kooperativní učení, kooperativní škola. P, Portál 97.
- Kjaergaard, E. - Martineine R.: Pětkrát hurá demokracii. Praha, STROM 97.
- Kolařík, M. Interakční psychologický výcvik. Praha: Grada Publishing, 2011.**
- Komárková, R. a kol.: Aplikovaná sociální psychologie III (Soc.psy.výcvik). Praha, Grada 2001.**
- Konflikt-koření života. Praha, Partners for Dem.Change+Tereza 96.
- Kopřiva, P. a kol.: Respektovat a být respektován. Kroměříž, Spirála 2005.
- Křivohlavý, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha, Svoboda 1988.
- Ledvinová, J. a kol.: Výchova pro budoucnost (cesty ekologické výchovy). Praha, MŽP a Tereza 1992.
- Machková, E.: Drama v anglické škole. Praha, ARTAMA 1992.
- Machková, E.: Úvod do studia dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 99.**
- Machová, J., Kubátová, D. a kolektiv: Výchova ke zdraví. Praha, Grada 2009.**
- Míček, L.: Duševní hygiena. Praha, SPN 1984.
- Moree, D. a kol., Než začneme s multikulturní výchovou. Od skupinových konceptů k osobnostnímu přístupu. Člověk v tísni, o.p.s., Praha, 2008.
- Neuman, J.: Překážkové dráhy, lezecké stěny a výchova prožitkem. Praha, Portál 99.
- O'Connor, J. – Seymour, J.: Úvod do neurolingvistického programování. Praha, IproNLP 98.
- Ondrušek, D.-Labáth, V.: Tréning? Učenie zážitkom. Tréning. Partners for Democratic Change Slovakia, 2007.
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Průřezová témata.
[online] Dostupný z: www.vuppraha.cz
- Pike, G.- Selby, D.: Globální výchova. Praha, Grada 1994.**
- Pohnerová, M.: Duchovní a smyslová výchova. Polička, Fantisk 1992.
- Powell, T.a J.: Silvova metoda. Praha, Pragma 1993.
- Pucová, V. a kol.: Orientace ve světě práce. Most, Hněvín 2003.
- Roche-Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava 1992 (slov.).
- Rückerová-Voglerová, U.: Učení bez stresu. Praha, Portál 1994.
- Srb, V. a kol.: Jak na osobnostní a sociální výchovu. Dostupné z: <http://www.odyssey.cz/metodiky-osv.php?cast=jak-na-osv>
- Šišková, T. a kol.: Výchova k toleranci a proti rasismu. P, Portál 98.
- Vacek, P.: Rozvoj morálního vědomí žáků. Praha, Portál 2008.**
- Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada, 2013.**
- Valenta, J.: Dramatická výchova a sociálně psychologický výcvik – srovnání systémů. P, ISV 99.**
- Valenta, J., Dramatická výchova a další eto-edukační systémy. In: Dítě mezi výchovou a uměním. Dramatická výchova na přelomu tisíciletí. Sborník z konference v říjnu 2007 v Praze. Praha: STD 2008, ss. 91-100.
- Valenta, J.: *Hesla*: Divadlo ve výchově; Dramatická výchova; Dramatizace; Hraní rolí (inscenační metoda); Simulace, simulační hra. [online] Metodický portál RVP–Wiki. Praha : VUP 2009. Dostupný na: http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/ POUZE HESLÁŘ – NENÍ K VÝBĚRU.
- VALENTA, J. Gramotnosti, kompetence, standardy, indikátory (a ti druzí) II aneb Sociální gramotnost. [online] 2015. Nepublikovaný rukopis. Dostupný z: <http://pedagogika.ff.cuni.cz/node/15?q=node/15#JV>**
- Valenta, J.: Kapitoly z teorie výchovné dramatiky. Hraní rolí ve výchově a vyučování. Praha, ISV 95.

- Valenta, J.: Komplexní rozvoj osobnosti žáka ve vyučování. In: Kasíková-Vališová: Pedagogika pro učitele. Praha, Grada 2006. !!POZOR!! - jde o stať - **pro zkoušku se nepočítá jako kniha!!!!**
- Valenta, J. Osobnostní a sociální výchova.** In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách.* Praha: VUP, 2011, s. 9-22. KE STUDIU zejm. s. 10-11. Online: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/DOV-ZV1.pdf> a návazně na to:
- Valenta, J. Osobnostní a sociální výchova v základních školách. Doporučené očekávané výstupy – podrobné rozpracování.** In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách.* Praha: VUP, 2011, XVII. s. KE STUDIU celý text. Online: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/Priloha-ZV1.pdf>
- Valenta, J.: Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi.** Kladno, AISIS 2006. (základní učebnice) [online] Dostupný na: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/osv_a_její_cesty_k_zakovi.pdf, resp.
- Valenta, J. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Podkladová studie k revizi kurikula.** Praha: NUV, 2017. Dostupné na: <http://www.nuv.cz/file/3249/>
- Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd. Praha, Grada Publishing 2008.
- Valenta, J.: Učit se být. 2. vyd. Kladno-Praha, AISIS-STROM 2003. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/ucit_se_byt_2.pdf
- Vališová, A.: Asertivita v rodině a ve škole. Praha, H&H 1992.
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání. Průřezová témata. [online] Dostupný z: www.vuppraha.cz
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Průřezová témata.** [online] Dostupný na: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf
- Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. Praha, ISV 96.
- Whitmore, J.: Koučování. Praha, Management Press 94.
- Zemánková, M.: Jóga pro děti. Liberecké tiskárny 1990.
- Zlatý fond her. Praha, MF 1990; // II. díl. Praha, Portál 98; // III. díl. Praha, Portál, 2013.
- Verze IX.18

Poznámka: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

– PREZENČNÍ STUDIUM

Literatura k předmětům **Základy pedagogiky osobnostně sociálního rozvoje (Bc.) a Pedagogika osobnostně sociálního rozvoje (NMGr.) a též doporučená lit. ke studiu předmětu Aktuální témata OSV (USŠ PŘF UK).**

- Bakalář, E.: I dospělí si mohou hrát. Praha, Pressfoto 1976.
- Bakalář, E.: Psychohry. P, MF 1989.// Psychohry 2. P, Vyšehrad 92.
- Belz, H. – Siegrist, M.: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. P, Portál 2001.
- Brander, P., Ondráčková Jana et al.: Kompas. Manuál pro výchovu mládeže k lidským právům. Praha, Argo 2006.
- Carnegie, D.: Jak získávat přátele a působit na lidi. Bratislava, Bradlo 91.
- Činčera, J.: Práce s hrou (pro profesionály). Praha: Grada, 2008.
- Eyroví, L.a.R.: Jak vychovávat děti k hodnotám. Praha, Portál 2000.
- Grecmanová, H.-Urbanovská, E.-Novotný, P. Podporujeme aktivní myšlení a samostatné učení žáků. Olomouc, Hanex 2000.
- Hanuš, R., Chytilová, L. Zážitkově pedagogické učení. Praha, Grada 2009.
- Hay, L.: Miluj svůj život. Praha, Radost 1993.
- Hermochová, S.: Sociálně psychologický výcvik. Praha, UK 1981.
- Hlavsa, M. a kol.: Psychologické metody výchovy k tvořivosti. Praha, SPN 1986.
- Interkulturní vzdělávání. Praha, Člověk v tísni 2002.
- Karnsová, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha, Portál 1995.
- Kasíková, H.: Kooperativní učení, kooperativní škola. P, Portál 97.
- Kjaergaard, E. - Martineine R.: Pětkrát hurá demokracii. Praha, STROM 97.
- Kolařík, M. Interakční psychologický výcvik. Praha: Grada Publishing, 2011.
- Komárková, R. a kol.: Aplikovaná sociální psychologie III (Soc.psy.výcvik). Praha, Grada 2001.
- Konflikt-koření života. Praha, Partners for Dem.Change+Tereza 96.
- Kopřiva, P. a kol.: Respektovat a být respektován. Kroměříž, Spirála 2005.
- Křivohlavý, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha, Svoboda 1988.
- Ledvinová, J. a kol.: Výchova pro budoucnost (cesty ekologické výchovy). Praha, MŽP a Tereza 1992.
- Machková, E.: Drama v anglické škole. Praha, ARTAMA 1992.
- Machková, E.: Úvod do studia dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1999.
- Machová, J., Kubátová, D. a kolektiv: Výchova ke zdraví. Praha, Grada 2009.
- Míček, L.: Duševní hygiena. Praha, SPN 1984.
- Moree, D. a kol., Než začneme s multikulturní výchovou. Od skupinových konceptů k osobnostnímu přístupu. Člověk v tísni, o.p.s., Praha 2008.
- Neuman, J.: Překážkové dráhy, lezecké stěny a výchova prožitkem. Praha, Portál 99.
- O'Connor, J. – Seymour, J.: Úvod do neurolingvistického programování. Praha, IproNLP 98.
- Ondrušek, D.-Labáth, V.: Tréning? Učenie zážitkom. Tréning. Partners for Democratic Change Slovakia, 2007.
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Průřezová témata. [online] Dostupný z: www.vuppraha.cz
- Pike, G.- Selby, D.: Globální výchova. Praha, Grada 1994.
- Pohnerová, M.: Duchovní a smyslová výchova. Polička, Fantisk 1992.
- Powell, T.a J.: Silvova metoda. Praha, Pragma 1993.
- Pucová, V. a kol.: Orientace ve světě práce. Most, Hněvín 2003.
- Roche-Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava 1992 (slov.).
- Rückerová-Voglerová, U.: Učení bez stresu. Praha, Portál 1994.
- Srb, V. a kol.: Jak na osobnostní a sociální výchovu. Dostupné z: <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv.php?cast=jak-na-osv>
- Šišková, T. a kol.: Výchova k toleranci a proti rasismu. P, Portál 98.
- Vacek, P.: Rozvoj morálního vědomí žáků. Praha, Portál 2008.
- Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada, 2013.**
- Valenta, J.: Dramatická výchova a sociálně psychologický výcvik – srovnání systémů. P, ISV 99.
- Valenta, J., Dramatická výchova a další eto-edukační systémy. In: Dítě mezi výchovou a uměním. Dramatická výchova na přelomu tisíciletí. Sborník z konference v říjnu 2007 v Praze. Praha: STD 2008, ss. 91-100.
- Valenta, J.: *Hesla*: Divadlo ve výchově; Dramatická výchova; Dramatizace; Hraní rolí (inscenační metoda); Simulace, simulační hra. [online] Metodický portál RVP–Wiki. Praha : VUP 2009. Dostupný na: http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/ POUZE HESLÁŘ – NENÍ K VÝBĚRU.
- Valenta, J. Gramotnosti, kompetence, standardy, indikátory (a ti druzí) II aneb Sociální gramotnost. [online] 2015. Nepublikovaný rukopis. Dostupný z: <http://pedagogika.ff.cuni.cz/node/15?q=node/15#JV>**
- Valenta, J.: Kapitoly z teorie výchovné dramatiky. Hraní rolí ve výchově a vyučování. Praha, ISV 95.

- Valenta, J.: Komplexní rozvoj osobnosti žáka ve vyučování. In: Kasíková-Vališová: Pedagogika pro učitele. Praha, Grada 2006. **!!POZOR!!** - jde o stař - pro zkoušku se nepočítá jako kniha!!!!
- Valenta, J. Metafora divadla jako paradigma výzkumu (s dodatkem o jejím využití v oborové didaktice osobnostní a sociální výchovy). [online] srpen 2016. Dostupné z: http://pedagogika.ff.cuni.cz/system/files/Metafora%20divadla%20a%20v%C3%BDzkum_Valenta_2016.pdf
- Valenta, J. Osobnostní a sociální výchova. In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách*. Praha: VUP, 2011, s. 9-22. KE STUDIUM zejména s. 10-11. Online: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/DOV-ZV1.pdf> a návazně na to:
- Valenta, J. Osobnostní a sociální výchova v základních školách. Doporučené očekávané výstupy – podrobné rozpracování. In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách*. Praha: VUP, 2011, XVII. s. KE STUDIUM celý text. Online: <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/Priloha-ZV1.pdf>
- Valenta, J.: Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006.** (základní učebnice) Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/osv_a_její_cesty_k_zakovi.pdf.
- Valenta, J. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Podkladová studie k revizi kurikula. Praha: NUV, 2017.** Dostupné na: <http://www.nuv.cz/file/3249/>
- Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd. Praha, Grada Publishing 2008.
- Valenta, J.: Učit se být. 2. vyd. Kladno-Praha, AISIS-STROM 2003. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/ucit_se_byt_2.pdf
- Vališová, A.: Asertivita v rodině a ve škole. Praha, H&H 1992.
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání. Průřezová témata. [online] Dostupný z: www.vuppraha.cz
- Osobnostní a sociální výchova. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Průřezová témata. [online] Dostupný na: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf
- Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. Praha, ISV 96.
- Whitmore, J.: Koučování. Praha, Management Press 94.
- Zemánková, M.: Jóga pro děti. Liberecké tiskárny 1990.
- Zlatý fond her. Praha, MF 1990; // II. díl. Praha, Portál 98; // III. díl. Praha, Portál, 2013.
- Verze IX.18

!!! Volte ze seznamu výše uvedeného!! Doporučuji preferovat při volbě literatury ke zkoušce (3 KNIHY ze seznamu výše) vždy alespoň některý ze zvýrazněných titulů!!! J.V.

Dále se předpokládá k SZZk ze specializace, ale též k dílčí zkoušce /dle absolvovaných kursů v době konání dílčí zkoušky/:

Sečtenost a tedy i příslušné vědomosti z didaktiky, teorie výchovy (zejm. práce J. Pelikána Výchova jako teoretický problém, Pomáhat být), psychologie osobnosti, učení a sociální.

Poznámka: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

Literaturu ke zkoušce volte z tohoto seznamu!

- PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM

Vybraná literatura k Didaktice osobnostní a sociální výchovy (NMgr.)

- Bakalář, E.: I dospělí si mohou hrát. Praha, Pressfoto 1976.
- Bakalář, E.: Psychohry. P, MF 1989.// * Psychohry 2. P, Vyšehrad 92.
- Belz, H. – Siegrist, M.: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. P, Portál 2001.
- Canfield, J. - Siccone, F.: Hry pro výchovu k odpovědnosti a sebedůvěře. P, Portál 98.
- Canfield, J. - Wells, H.C.: Hry pro zlepšení motivace a sebezpojetí žáků. Praha, Portál 1995.
- Činčera, J.: Práce s hrou pro profesionály. Praha, Grada Publishing 2007.
- Činčera, J.: Zážitek pedagogické učení. Praha, Grada 2009.
- Fountain, S.: Místo na slunci. Praha, Tereza 1994.
- Dimény, J.: Zvuk jako hra. Praha, Panton 1992.
- Eyroví, L. a R.: Jak vychovávat děti k hodnotám. Praha, Portál 2000.
- Gawain, S.: Tvůrčí představivost. Praha, Pragma 1991.
- Gillernová, I. - Hermochová, S. - Šubrt, R.: Sociální dovednosti učitele. Praha, UK 1990.
- Grecmanová, H. - Urbanovská, E. - Novotný, P.: Podporujeme aktivní myšlení a samostatné učení žáků. Ol. Hanex 2000.
- Hermochová, S.: Hry pro život. 1, 2. Praha, Portál 1994.
- Hermochová, S.: Metody aplikované sociální psychologie. IV. Praha, UK 1990.
- Hermochová, S.: Skupinová dynamika ve školní třídě. Kladno, AISIS 2005. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/skupinova_dynamika_ve_skolni_tride.pdf
- Hermochová, S.: Sociálně psychologický výcvik. Praha, UK 1981.
- Hay, L.: Miluj svůj život. Praha, Radost 1993.
- Hlavsa, M. a kol.: Psychologické metody výchovy k tvořivosti. Praha, SPN 1986.
- Interkulturní vzdělávání. Praha, Člověk v tísni 2002.
- Karnsová, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha, Portál 1995.
- Kasíková, H.: Kooperativní učení, kooperativní škola. P, Portál 97.
- Kasíková, H.: Učíme se spoluprací spoluprací. Kladno, AISIS 2005.
- Kasíková, H. - Valenta, J.: Učební gymnastika. Raadce učitele. 3., C 2.8, Praha, Raabe 2003, 15 s.
- Kirst, W. - Diekmeyer, U.: Trénink tvořivosti. P, Portál 98.
- Kjaergaard, E. - Martineine R.: Pětkrát hurá demokracii. Praha, STROM 97.
- Kolařík, M. Interakční psychologický výcvik. Praha: Grada Publishing, 2011.
- Kolařík, M. Interakční psychologický výcvik pro praxi -- Nové hry pro výcvikové skupiny. Praha: Grada Publishing, 2013.
- Komárková, R. a kol.: Aplikovaná sociální psychologie III (Soc. psy. výcvik), Praha, Grada 2001.
- Křivohlavý, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha, Svoboda 1988.
- Křivohlavý, J. - Mareš, J.: Komunikace ve škole. Brno, MU 1995,
- Kříž, P.: Kdo jsem, jaký jsem. Kladno, AISIS 2005. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/kdo_jsem_jaky_jsem.pdf
- Ledvinová, J. a kol.: Výchova pro budoucnost (cesty ekolog. výchovy). Praha, MŽP a Tereza 1992.
- Macková S.: Dramatická výchova ve škole. Brno, DIFA JAMU 95.
- Machková, E.: Metodika dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1992.
- Máchal, A.: Průvodce praktickou ekologickou výchovou. Brno, Rezekvítek 2001.
- Metodiky OSV. o.s. Odyssea. 2007. Dostupné z: <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv.php?cast=ostatni-metodiky>
- Míček, L.: Duševní hygiena. Praha, SPN 1984.
- Neumann, J.: Dobrodružné hry a cvičení v přírodě. P, Portál 98.
- Ondrušek, D. - Labáth, V.: Tréning? Učenie zážitkom. Tréning. Partners for Democratic Change Slovakia, 2007.
- Pike, G. - Selby, D.: Globální výchova. Praha, Grada 1994.// * Cvičení a hry pro globální výchovu, Portál 99.
- Pohnerová, M.: Duchovní a smyslová výchova. Polička, Fantisk 1992.
- Portmannová, R. - Schneiderová, E.: Hry zaměřené na zvýšení koncentrace a uvolnění. P, Portál 1993.
- Portmannová, R.: Jak zacházet s agresivitou. Praha, Portál 1996.
- Powell, T. a J.: Silvova metoda. Praha, Pragma 1993.
- První kroky. Praha, Fortuna 1998.
- Pucová, V. a kol.: Orientace ve světě práce. Most, Hněvín 2003.
- Reithmayerová, E., Broumová, V., Cílená zpětná vazba. Praha, Portál 2007.
- Rheinwaldová, E.: Tajemství úspěchu. Praha 1991.
- Roche-Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava 1992 (slov.).
- Rückerová-Voglerová, U.: Učení bez stresu. Praha, Portál 1994.
- Silberman, M.: 101 metod pro aktivní výcvik a vyuč. P, Portál 97.
- Smith, Ch. A.: Třída plná pohody. Praha, Portál 1994.

- Šímanovský, Z.: Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově... P, Portál 99.
- Šišková, T. a kol.: Výchova k toleranci a proti rasismu. P, Portál 98.
- Štembergová, Š.: Metodika mluvní výchovy dětí. Praha, STD-ARTAMA 1994,
- Vacek, P.: Rozvoj morálního vědomí žáků. Praha, Portál 2008.
- Valenta, J.: Deset praktických principů kroskurikulárního přístupu k OSV. Květen 2007. Dostupný na: <http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/1351/DESET-PRAKTICKYCH-PRINCIPU-KROSKURIKULARNIHO-PRISTUPU-K-OSV.html/>
- Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada Publishing, 2013. (základní učební text)**
- Valenta, J.: Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů. Raadce učitele. 3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.
- Valenta, J.: Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/osv_a_její_cesty_k_zakovi.pdf**
- Valenta, J. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Podkladová studie k revizi kurikula. Praha: NUV, 2017. Dostupné na: <http://www.nuv.cz/file/3249/>**
- Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd. Praha, Grada 2008.
- Valenta, J. a kol.: Pohledy - projektová metoda ve škole a za školou. Praha, ARTAMA 1993.
- Valenta, J. Reflexe současných problémů teorie a praxe expresivních oborů ve vzdělávání. Osobnostní a sociální výchova jako obor „semi-expresivní“.** In STUHLÍKOVÁ, I., JANÍK, T. a kol. *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 405-411. Dostupné na: http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/knihy/oborove-didaktiky_online.pdf
- Valenta, J.: Učíme (se) komunikovat. 2. vyd., Kladno, AISIS 2010.
- Valenta, J.: Učit se být. 2. vyd. Kladno-Praha, AISIS-STROM 2003. Online: http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/ucit_se_byt_2.pdf
- Valenta, J., Učivo jako součást žákova života. [online]. Praha, VUP 2008. Dostupné na www: <http://www.rvp.cz/clanek/267/2182>
- Valenta, J. Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci OSV. Dostupný na <http://www.rvp.cz/sekce/177> (dále Teorie nebo Praktické náměty)
- Vališová, A.: Asertivita v rodině a ve škole. Praha, H&H 1992.
- Vališová, A.: Hry s odkrytými kartami. Praha, Pansofia 1996. (2. vyd. jako: Komunikace a vzájemné porozumění. Praha, Grada 2005.)
- Volba - příručka pro učitele. Úřad práce a Soc.práv.institut, Most 1998.
- Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. Praha, ISV 96.
- Whitmore, J.: Koučování. Praha, Management Press 94.
- Zlatý fond her. Praha, MF 1990; // * II. díl. Praha, Portál 98// III. díl. Praha, Portál, 2013.

E-zdroje k tématu:

Srb, V. a kol.: Jak na OSV. [online] Praha: Odyssea 2007. Dostupný na: www.odyssea.cz

Valenta, J.:

- Co je cílem hodiny osobnostní a sociální výchovy (OSV)? [online] Praha: Metodický portál RVP 2010, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

nebo

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

- Deset praktických principů kroskurikulárního přístupu k OSV. Květen 2007,

<http://www.rvp.cz/clanek/267/1351>

- Dvacet mýtů o osobnostní a sociální výchově. Leden 2007 <http://www.rvp.cz/clanek/267/1116>

- Jádrové činnosti – spojnice na ose „cíl“ a „metoda“ osobnostní a sociální výchovy. [online] Praha: *Metodický portál RVP*, 2011, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/13901/jadrove-cinnosti-spojnice-na-ose-cil-a-metoda-osobnostni-a-socialni-vychovy.html/>

- Metody pro výuku OSV. [online] Praha: Metodický portál RVP 2010. ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/9069/metody-pro-vyuku-osobnostni-a-socialni-vychovy.html/>

- Morální rozvoj v rámci OSV – mravní kvality jako „učivo“. [online] Praha: *Metodický portál RVP*, 2011, ISSN: 1802-4785 Dostupný na <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/13709/MORALNI-ROZVOJ-V-RAMCI-OSV---MRAVNI-KVALITY-JAKO-%C2%80%EF%BF%BDUCIVO%C2%80%EF%BF%BD.html/>

Nebo <http://clanky.rvp.cz/clanek/13709/>

- Morální rozvoj v rámci OSV – metody situačně-behaviorální. [online] Praha: *Metodický portál RVP*, 2011, ISSN: 1802-4785 Dostupný na: <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/13767/MORALNI-ROZVOJ-V-RAMCI-OSV---METODY-SITUACNE-BEHAVIORALNI.html/>
- Osobnostní a sociální výchova. - obecně i jako průřezové téma v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. [online] Praha, Katedra pedagogiky FFUK Praha 2006. Dostupné na [www](http://pedagogika.ff.cuni.cz/?q=node/157): <http://pedagogika.ff.cuni.cz/?q=node/157>
- Osobnostní a sociální výchova. In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách*. Praha: VUP, 2011, s. 9-22. <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/DOV-ZV1.pdf>
- Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006. Online: http://www.aisis.cz/archiv/publikace/osv_a_její_cesty_k_zakovi.pdf
- Osobnostní a sociální výchova v základních školách. Doporučené očekávané výstupy – podrobné rozpracování. In Pastorová, M. (ed.) a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách*. Praha: VUP, 2011, XVII. s. <http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2011/07/Priloha-ZV1.pdf>
- Pedagogické systémy jako odpovědi na různé situace. [online]. Praha, VUP 2005. Dostupné na [www](http://www.rvp.cz/sekce/267): <http://www.rvp.cz/sekce/267>; <http://rvp.cz/clanek/165>
- Sociální kreativita/tvořivost a osobnostní a sociální výchova (OSV). [online] Praha: Metodický portál RVP 2010. ISSN: 1802-4785 Dostupný na: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/8481/socialni-kreativita-osobnostni-a-socialni-vychova.html/>
- Učit se být. [online]. 3 přeprac. vydání. Praha, VUP 2005. Dostupné na [www](http://www.rvp.cz/sekce/267): <http://www.rvp.cz/sekce/267>; <http://rvp.cz/clanek/201>; http://www.aisis.cz/archiv/publikace/ucit_se_byt.pdf
- Učivo jako součást žákova života. [online]. Praha, VUP 2008. Dostupné na [www](http://www.rvp.cz/clanek/267/2182): <http://www.rvp.cz/clanek/267/2182>
- Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci OSV. [online] Praha: Metodický portál RVP 2009, Dostupné na: <http://www.rvp.cz/clanek/375/3216> nebo <http://old.rvp.cz/sekce/426> nebo <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOA/3216/> a <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/GVNA/3216/>
- Výchova k sociálním dovednostem – inspirace k realizaci. [online]. Praha, VUP 2005. Dostupné na [www](http://www.rvp.cz/clanek/186/186): <http://www.rvp.cz/clanek/186/186>

Verze IX.18

Poznámka 1: V tomto seznamu není další speciální literatura k dramatické výchově a nonverbální a verbální komunikaci (viz viz seznamy literatury u předmětů týkajících se komunikace).

Poznámka 2: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM

Literatura k předmětu Osobnostní a sociální výchova v různých předmětech

Kasíková, H.: Učíme se spolupráci spoluprací. Kladno, AISIS 2005.

Kovalíková, S., Integrovaná tematická výuka. Kroměříž : Spirála 1995.

Odysea: Metodiky OSV. Dostupné z: <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv.php?cast=pripravy>

Pike, G.- Selby, D.: Globální výchova. Praha, Grada 1994.

Podroužek, L.: Integrovaná výuka na základní škole v teorii a praxi., 1. vyd., Plzeň : Fraus, 2002.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. [online] Praha : Výzkumný ústav pedagogický 2004.

Dostupný z WWW: <http://www.vuppraha.cz>.

Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada Publishing, 2013.

Valenta, J.: Jádrové činnosti – spojnice na ose „cíl“ a „metoda“ osobnostní a sociální výchovy. [online] Praha:

Metodický portál RVP, 2011, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/13901/jadrove-cinnosti-spojnice-na-ose-cil-a-metoda-osobnostni-a-socialni-vychovy.html/>

Valenta, J.: Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů. Raadce učitele.3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.

Valenta, J.: Mytologie osobnostní a sociální výchovy I, II. Moderní vyučování 3/2006, s. 8-9;

Valenta, J.: Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006. Kladno,

AISIS 2005. Online: [http://www.dokazuto.cz/wp-](http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/osv_a_jeji_cesty_k_zakovi.pdf)

[content/uploads/osv_a_jeji_cesty_k_zakovi.pdf](http://www.dokazuto.cz/wp-content/uploads/osv_a_jeji_cesty_k_zakovi.pdf)

Valenta, J. a kol.: Pohledy - projektová metoda ve škole a za školou. Praha, ARTAMA 1993.

4/2006, s. 5-7.

Valenta, J. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Podkladová studie k revizi kurikula.

Praha: NUV, 2017. Dostupné na: <http://www.nuv.cz/file/3249/>

Valenta, J.: Učit se být. 2. vyd. Kladno-Praha, AISIS-STROM 2003. Online:

http://www.aisis.cz/archiv/publikace/ucit_se_byt.pdf

Valenta, J. Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci

OSV. Dostupný během r. 2009: <http://www.rvp.cz/sekce/177> (dále Teorie nebo Praktické náměty)

E-zdroje k tématu:

Valenta, J.:

- Co je cílem hodiny osobnostní a sociální výchovy (OSV)? [online] Praha: Metodický portál RVP 2010, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

nebo

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

- Deset praktických principů kroskurikulárního přístupu k OSV. Květen 2007,

<http://www.rvp.cz/clanek/267/1351>

- Dvacet mýtů o osobnostní a sociální výchově. Leden 2007 <http://www.rvp.cz/clanek/267/1116>

- Jádrové činnosti – spojnice na ose „cíl“ a „metoda“ osobnostní a sociální výchovy. [online] Praha: *Metodický portál RVP*, 2011, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/13901/jadrove-cinnosti-spojnice-na-ose-cil-a-metoda-osobnostni-a-socialni-vychovy.html/>

- Metody pro výuku OSV. [online] Praha: Metodický portál RVP 2010. ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/9069/metody-pro-vyuku-osobnostni-a-socialni-vychovy.html/>

- Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006. Online:

http://www.aisis.cz/archiv/publikace/osv_a_jeji_cesty_k_zakovi.pdf

- **Učivo jako součást žákova života. [online]. Praha, VUP 2008. Dostupné na www:**

<http://www.rvp.cz/clanek/267/2182>

- Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci OSV.

[online] Praha: Metodický portál RVP 2009, Dostupné na: <http://www.rvp.cz/clanek/375/3216> nebo

<http://old.rvp.cz/sekce/426> nebo <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOA/3216/> a

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/GVNA/3216/>

Poznámka: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

Verze IX.18

- PREZENČNÍ STUDIUM

Literatura k předmětu **Dramatická výchova a hraní rolí ve výchově a vzdělávání**

- Baudisová, A.-Jenger-Dufayetová, Y.: Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v mateřské a základní škole. Praha, Portál 1997.
- Bláhová, K.: Uvedení do systému dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1997.
- Braun, K.: Druhá divadelní reforma? Praha, Div.ústav 1993.
- Budinská, H.: Hry pro šest smyslů. Praha, ARTAMA 1992.
- Císař, J.: Proměny divadelního jazyka. Praha, Melantrich 1986.
- Časopis Tvořivá dramatika (od r.1990).
- Dějiny tvořivého dramatu. Tvořivá dramatika 3/1996.
- Disman, M.: Receptář dramatické výchovy. Praha, SPN 1976.
- Dramatická výchova. In: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Doplnkové vzdělávací obory. [online] – dostupný z: www.vuppraha.cz**
- Kasíková, H.: Betty Jane Wagner: Dorothy Heathcote - Drama as Learning Medium. Tvořivá dramatika, 2/95, s.24n.
- Kasíková, H.: Manage Drama aneb Zelené děti v Anglii. Tvořivá dramatika, 3/94, s.4n.
- Kořátková, S. a kol.: Vybrané kapitoly z dramatické výchovy. Praha, Karolinum 99.
- Macková S.: Dramatická výchova ve škole. Brno, DIFA JAMU 95.
- Macková, S.-Svozilová D.: Škola dramatickou hrou. Brno, DDM b.d.
- Machková, E.: Drama v anglické škole. Praha, ARTAMA 1992.
- Machková, E.: Improvizace s příběhem v angloamerickém dramatu. Praha, DAMU 1997.
- Machková, E.: Jak se učí dramatická výchova. Praha, DAMU 2004.**
- Machková, E.: Metodika dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1999.
- Machková, E.: Struktura výchovné dramatiky a příprava učitele. Praha, DAMU 1993.
- Machková, E.: Úvod do studia dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 99.**
- Machková, E.: Základy dramatické výchovy. Praha, SPN 1980.
- Marušák, R., Králová, O., Rodriguesová, V.: Dramatická výchova v kurikulu současné školy. Praha: Portál 2008.**
- Morganová, N.-Saxtonová, J.: Vyučování dramatu. Praha, STD a IPOS 2002.**
- O'Farrel, L.: Struktura rituálu. Tvořivá dramatika 3/94, s.5n.
- Pemberton-Billing, R.N.-Clegg, J.D.: Vyučování dramatu. Praha, Městská knihovna 1991.
- Pošival, Z.: Základy pojmů v dramatickém umění. Praha, Stř. kult. středisko 1988.
- Provazník, J.: Co je a co není dramatická výchova. Tvořivá dramatika 1/95, s.1n.
- Richter, L.: Literatura, divadlo a my. Praha, Úst. kult. vých. čin. 1985.
- Rodová, V. Dramatická výchova ve službách dějepisu. Brno: Masarykova univerzita, 2014.**
- Slavík, M.: Cesta k divadelnímu tvaru s dětským kolektivem. Praha, ARTAMA 1996.
- Štembergová, Š.: Metodika mluvní výchovy dětí. Praha, Sdružení pro tvoř. dramatikou 1994.
- Ulrychová, I.: Drama a příběh. Praha, AMU 2007**
- Urbanová, A.: Mýtus divadla pro děti. Praha, ARTAMA 1993.
- VALENTA, J. Didaktiky expresivních oborů: tvorba a její reflexe ve výchově a vzdělávání. Dramatická výchova. In STUHLÍKOVÁ, I., JANÍK, T. a kol. *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita 2015. s. 375-382. Dostupné na: http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/knihy/oborove-didaktiky_online.pdf
- Valenta, J.: Dramatická výchova a výchova osobnostní a sociální. Tvořivá dramatika 1/2007, s. 1-8**
- Valenta, J.: Dramatická výchova a sociálně psychologický výcvik - srovnání systémů. P, ISV 99.**
- Valenta, J.: *Hesla*: Divadlo ve výchově; Dramatická výchova; Dramatizace; Hraní rolí (inscenační metoda); Simulace, simulační hra. [online] Metodický portál RVP–Wiki. Praha : VUP 2009. Dostupný na: http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/
- Valenta, J. Iniciační situace a procesy dramatické tvorby. In SLAVÍK, J., CHRZ, V., ŠTECH, S. et al. *Tvorba jako poznávání*. Praha: Karolinum, 2013, ss. 440-462.
- Valenta, J.: Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů. Raadce učitele.3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.**
- Valenta, J.: Kapitoly z teorie výchovné dramatiky. Praha, Institut soc. vztahů 1995.
- Valenta, J. Ke specifické reflexi v edukačním dramatu. In LAZAROVÁ, M., NEHYBA, J. (eds.) *Krajínou zkušenostně reflektivního učení*. Brno: MUNIPRESS, 2013, ss. 57-68
- Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3.vyd., Praha, Grada 2008.**
- Valenta, J.: Mytologie výchovné dramatiky. Tvořivá dramatika, 3/94, s.1n.
- Valenta, J.: Scénologie (každodenního) chování. Praha : DAMU-KANT, 2011.
- Valenta, J. a kol.: Pohledy - projektová metoda ve škole a za školou. Praha 1993.
- Valenta, J. Prolegomena k metodologii výzkumů v oboru výchovy dramatické I. *Disk* 40, červen 2012, s. 67-85.

- Valenta, J. Prolegomena k metodologii výzkumů v oboru výchovy dramatické II. *Disk* 41, červen 2012, s. 93-103.
- VALENTA, J. Reflexe současných problémů teorie a praxe expresivních obor ve vzdělávání. Dramatická výchova. In STUHLÍKOVÁ, I., JANÍK, T. a kol. *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 398-403.
Dostupné na: http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/knihy/oborove-didaktiky_online.pdf
- VALENTA, J. Výzkum uměním/divadlem a edukační drama. RIEDLOVÁ, M., LEČBYCH, M. (eds.) *Společný prostor / Common Space 2014*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 256-268. **Též online:**
Dostupný na: http://www.spolecnyprostor.cz/upload/TERA_sbornik_08_BAREVNY.pdf
- Valenta, M.: *Dramaterapie*. Praha, Grada 2007.
- Veltruský, J.: *Příspěvky k teorii divadla*. Praha, Div.ústav-DAMU 1995.
- Way, B.: *Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací*. Praha, Institut sociálních vztahů 1996.
- Verze VII.2015

Poznámka: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- PREZENČNÍ STUDIUM

Literatura k předmětu [Komunikace \(s didaktikou/metodikou výuky komunikace\)](#)

Literatura k nonverbální komunikaci

- Blažek, V., Trnka, R. (eds.) Lidský obličej. Praha, Karolinum 2008.
- Darwin, Ch.: Výraz emocí u člověka a u zvířat. Praha, Academia 1964.
- Davies, R.: Jak číst obličej. Praha, Železný 1996.
- Fraňková, S. - Klein, Z.: Etologie člověka. Praha, HZ 1997.
- Hlavsa, J.-Langová, M.-Všetečka, J.: Člověk v životních situacích. Praha, Academia 1987.
- Klein, Z.: Atlas sémantických gest. Praha, HZ 1998.
- Koukolík, F.: Mozek a jeho duše. Praha, Makropulos 1995.
- Křivohlavý, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha, Svoboda 1988.
- Křivohlavý, J. - Mareš, J.: Komunikace ve škole. Brno, Masarykova univ. 1995.
- Lewis, D.: Tajná řeč těla. Praha, Vict. Publishing 1994.
- Machková, E.: Metodika dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1992.
- Morris, D.: Body talk – Řeč těla. Praha, Železný 99.
- Synek, F.: Záhady levorukosti: Praha, Horizont 1991.
- Tegze, O.: Neverbální komunikace. Praha, Computer Press 2003.
- Thiel, E.: Řeč lidského těla. Praha 1994.
- Valenta, J.: Manuál k tréninku řeči lidského těla (didaktika neverbální komunikace). Kladno, AISIS 2004.
- Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd. Praha, ISV 2005.
- Valenta, J.: Učíme (se) komunikovat. 2. vyd. Kladno, AISIS 2010.
- Valenta, J.: Učit se být. Kladno – Praha, AISIS – Strom 2000.
- Valenta, J.: Scénologie (každodenního) chování. Praha, AMU-KANT 2011.
- Vávra, V.: Mluvíme beze slov. Praha, Panorama 1990.
- Vybíral, Z.: Psychologie lidské komunikace. Praha, Portál 2000.
- Waage, J.L.: Řeč těla jako účinný nástroj prodeje. Praha, Management Press 97.
- Wright, R.: Morální zvíře. Praha, Lidové noviny 1995.
- #### Literatura k verbální komunikaci
- Berne, E.: Jak si lidé hrají. Praha 1992.
- Budil, I.: Mýtus, jazyk a kulturní antropologie. Praha, Triton 1994.
- Capponi, V.-Novák, T.: Sám sobě mluvčím. Praha, Grada 1994.
- Carnegie, D.: Jak mluvit a působit na druhé při obchodním jednání. Praha, D.Carnegie 1994.
- Cmíralová, J.: Učte se mluvit. Brno 1992.
- Disman, M.-Kubálek, V.: Dětský přednes a dramatický projev. Praha, SPN 1968.
- Gavora, P.: Pedagogická komunikácia v základnej škole. Bratislava, SAV 1988.
- Havlová, I. a kol.: Kapitoly z rétoriky. Praha, PedF UK 1991.
- Harvey, Ch.: Jak vystupovat na veřejnosti a získávat důvěru posluchačů. Praha, Management Press 1994.
- Holasová, T.: Umíte dobře mluvit? Praha, H&H 1993.
- Kopřiva, P. a kol.: Respektovat a být respektován. Kroměříž, Spirála 2005.
- Koukolík, F.: Mozek a jeho duše. Praha, Makropulos 1995.
- Křivohlavý, J.: Jak si navzájem lépe porozumíme. Praha, Svoboda 1988.
- Křivohlavý, J.: Povídej - naslouchám. Praha, Návrat 1993.
- Křivohlavý, J.: Tajemství úspěšného jednání. Praha, Grada 1995.
- Křivohlavý, J. - Mareš, J.: Komunikace ve škole. Brno, Masarykova univ. 1995.
- Langer, A.: Úspěch veřejné promluvy. Praha, Fortuna 1993.
- Langová, M.-Vacinová, M.: Jak se to chováš?! Praha, Empatie 1994.
- LePoole, S.: Nebojte se odpovědi Ne! Praha, Grada 1992.
- Levi, V.: Umění jednat s lidmi. Praha, Máj 1985.
- Machková, E.: Metodika dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 1992.
- Müllerová, O.-Hoffmannová, J.: Kapitoly o dialogu. Praha, Pansofia 1994.
- Odyseá: Metodiky OSV. Dostupné z: <http://www.odyssea.cz/metodiky-osv.php?cast=ostatni-metodiky> (8.4; 8.5)
- O'Connor, J. – Seymour, J.: Úvod do neurolingvistického programování. Praha, IproNLP 98.
- Plamínek, J.: Řešení konfliktů a umění rozhodovat. Praha, ARGO 1994.
- Plaňava, I.: Jak (to) spolu mluvíme. Brno, FF MU 1992.
- Šedřová, K., Švaříček, R., Šalamounová, Z. Komunikace ve školní třídě. Praha: Portál, 2012.
- Špačková, A.: Moderní rétorika. Praha, Grada 2003.
- Štembergová, Š.: Metodika mluvní výchovy dětí. Praha, Sdružení pro tvoř. dramaturgii 1994.
- Tannerová, D.: Ty mi prostě nerozumíš. Praha, Mladá fronta 1995.
- Toman, J.: Jak dobře mluvit. Praha, Svoboda 1988.

- Valenta,J.: Scénologie (každodenního) chování. Praha, AMU-KANT 2011.
- Valenta,J.: K odstínění reálného a fiktivního v lidském chování II (důvody a způsoby). Disk 27, 2009, s. 73-91.
- Valenta,J.: K odstínění reálného a fiktivního v lidském chování III (fikce). Disk 28, 2009, s. 104-121.
- Valenta,J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd. Praha, Grada 2008.
- Valenta, J., Scénování v situacích 'běžné každodennosti' (Ke kritériím rozlišení jeho rozmanitých kvalit). Disk 30, 2009, s. 59-71.
- Valenta,J.: Učíme (se) komunikovat. 2. vyd. Kladno, AISIS 2010.
- Vališová,A.: Asertivita v rodině a ve škole. Praha, H&H 92.
- Verze VII.2015

Poznámka 2: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- PREZENČNÍ STUDIUM**Literatura k předmětu Scénické postupy v edukaci**

Dramatická výchova. In: **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Doplnkové vzdělávací obory.** [online] – dostupný z: www.vuppraha.cz

Kotrba, T., Lacina, L. Aktivizační metody ve výuce. Barrister & Principal, 2011.

Machková, E.: Jak se učí dramatická výchova. Praha, DAMU 2004.

Machková, E.: Úvod do studia dramatické výchovy. Praha, ARTAMA 99.

Marušík, R., Králová, o., Rodriguesová, V.: Dramatická výchova v kurikulu současné školy. Praha: Portál 2008.

Morganová, N.-Saxtonová, J.: Vyučování dramatu. Praha, STD a IPOS 2002.

Rodová, V. Dramatická výchova ve službách dějepisu. Brno: Masarykova univerzita, 2014.

Valenta, J. Didaktiky expresivních oborů: tvorba a její reflexe ve výchově a vzdělávání. Dramatická výchova. In STUHLÍKOVÁ, I., JANÍK, T. a kol. *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy.* Brno: Masarykova univerzita 2015. s. 375-382.

Dostupné na: http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/knihy/oborove-didaktiky_online.pdf

Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada, 2013 (zejm. dramaticko-edukační koncept edukace)

Valenta, J.: Dramatická výchova a výchova osobnostní a sociální. Tvořivá dramatika 1/2007, s. 1-8

Valenta, J.: Dramatická výchova a sociálně psychologický výcvik - srovnání systémů. P, ISV 99.

Valenta, J.: *Hesla: Divadlo ve výchově; Dramatická výchova; Dramatizace; Hraní rolí (inscenační metoda); Simulace, simulační hra.* [online] Metodický portál RVP–Wiki. Praha : VUP 2009. Dostupný na: http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/

Valenta, J. Iniciační situace a procesy dramatické tvorby. In Slavík, J., Chrz, V., Štech, S. et al. *Tvorba jako poznávání.* Praha: Karolinum, 2013, ss. 440-462.

Valenta, J.: Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů. Raadce učitele. 3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.

Valenta, J. Ke specifické reflexi v edukačním dramatu. In LAZAROVÁ, M., NEHYBA, J. (eds.) *Krajinou zkušenostně reflektivního učení.* Brno: MUNIPRESS, 2013, ss. 57-68

Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3.vyd., Praha, Grada 2008.

Valenta, J. Prolegomena k metodologii výzkumů v oboru výchovy dramatické I. *Disk 40*, červen 2012, s. 67-85.

Valenta, J. Prolegomena k metodologii výzkumů v oboru výchovy dramatické II. *Disk 41*, červen 2012, s. 93-103.

VALENTA, J. Reflexe současných problémů teorie a praxe expresivních oborů ve vzdělávání. Dramatická výchova. In STUHLÍKOVÁ, I., JANÍK, T. a kol. *Oborové didaktiky: vývoj – stav – perspektivy.* Brno: Masarykova univerzita, 2015. s. 398-403.

Dostupné na: http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/knihy/oborove-didaktiky_online.pdf

Valenta, J.: Scénická dimenze výkonu učitelské profese. Pedagogika, 2010, r. LX, č. 2, s. 104-114.

Valenta, J.: Scénologie (každodenního) chování. Praha : DAMU-KANT, 2011.

Valenta, J.: Scénologie krajiny. Praha : DAMU-KANT, 2008.

VALENTA, J. Výzkum uměním/divadlem a edukační drama. RIEDLOVÁ, M., LEČBYCH, M. (eds.) *Společný prostor / Common Space 2014.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 256-268. **Též online:**

Dostupný na: http://www.spolecnyprostor.cz/upload/TERA_sbornik_08_BAREVNY.pdf

Vostrý, J. : Scénování v době všeobecné scénovanosti (Úvod do scénologie). Praha: (D)AMU-KANT, 2012.

Way, B.: *Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací.* Praha, Institut sociálních vztahů 1996.

Verze IX.18

Poznámka 2: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- PREZENČNÍ STUDIUM**Literatura k předmětu [Kazuistický seminář](#)****Integrace obecně**

Rakoušová, A. Integrace obsahu vyučování: Integrované slovní úlohy napříč předměty. Praha: Grada Publishing, 2009.

Osobnostní a sociální výchova

Valenta, J. Didaktika osobnostní a sociální výchovy. Praha: Grada, 2013.

Valenta, J.: Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi. Kladno, AISIS 2006. Kladno, AISIS 2005.

Online: http://www.aisis.cz/archiv/publikace/osv_a_její_cesty_k_zakovi.pdf

– Další (e-)zdroje:

VALENTA, J., Co je cílem hodiny osobnostní a sociální výchovy (OSV)? [online] Praha: Metodický portál RVP 2010, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

nebo

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

VALENTA, J., Deset praktických principů kroskurikulárního přístupu k OSV. Květen 2007,

<http://www.rvp.cz/clanek/267/1351>

VALENTA, J., Dvacet mýtů o osobnostní a sociální výchově. Leden 2007 <http://www.rvp.cz/clanek/267/1116>

VALENTA, J., Učivo jako součást žákova života. [online]. Praha, VUP 2008. Dostupné na www:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/2182/ucivo-jako-soucast-zakova-zivota.html/>

VALENTA, J., Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci OSV. [online] Praha: Metodický portál RVP 2009, Dostupné na: <http://www.rvp.cz/clanek/375/3216> nebo

<http://old.rvp.cz/sekce/426> nebo <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOA/3216/> a

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/GVNA/3216/>

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/G/3216/VOLBA-KONKRETNI-METODY-TECHNIKY-HRY-AKTIVITY-PRO-OSOBNOSTNI-SOCIALNI-MORALNI-ROZVOJ-V-RAMCI-OSV.html/>

Hraní rolí a dramatická výchova

Dramatická výchova. In: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Doplnkové vzdělávací obory.

[online] – dostupný z: www.vuppraha.cz

Marušák, R., Králová, O., Rodriguesová, V.: Dramatická výchova v kurikulu současné školy. Praha: Portál 2008.

Rodová, V. Dramatická výchova ve službách dějepisu. Brno: Masarykova univerzita, 2014.

Valenta, J.: Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů. Raadce učitele.3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.

Valenta, J. Ke specifické reflexi v edukačním dramatu. In LAZAROVÁ, M., NEHYBA, J. (eds.) Krajínou zkušenostně reflektivního učení. Brno: MUNIPRESS, 2013, ss. 57-68

Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. 3. vyd., Praha, Grada 2008.

Verze VII.2015

Poznámka 2: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- KOMBINOVANÉ STUDIUM**Literatura k předmětu [Kazuistický seminář](#)****Integrace obecně**

RAKOUŠOVÁ, A. *Integrace obsahu vyučování: Integrované slovní úlohy napříč předměty*. Praha: Grada Publishing, 2009.

Pedagogika (jako „učivo“)

DVOŘÁKOVÁ, M., KOLÁŘ Z., TVRZOVÁ I., VÁŇOVÁ R. *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada Publishing, 2014.

Rámcový vzdělávací program – Pedagogické lyceum. Praha: MŠMT, 2010. Dostupný na:

http://zpd.nuov.cz/RVP_4_vlna/RVP_7842M03_Pedagogicke_lyceum.pdf

(příp.např.: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/UcebniPlan/7842M03/Pedagogicke-lyceum>)

Rámcový vzdělávací program – Pedagogika pro asistenty ve školství. Praha: MŠMT, 2009.

http://zpd.nuov.cz/RVP_3_vlna/RVP%207531J01%20Pedagogika%20pro%20asistenty%20ve%20skolstvi.pdf

(nebo příp.: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/UcebniPlan/7531M02/Pedagogika-pro-asistenty-ve-skolstvi>)

Osobnostní a sociální výchova

Valenta, J. *Didaktika osobnostní a sociální výchovy*. Praha: Grada, 2013.

Valenta, J.: *Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi*. Kladno, AISIS 2006. Kladno, AISIS 2005.

Online: http://www.aisis.cz/archiv/publikace/osv_a_jeji_cesty_k_zakovi.pdf

– Další (e-)zdroje:

VALENTA, J., Co je cílem hodiny osobnostní a sociální výchovy (OSV)? [online] Praha: Metodický portál RVP 2010, ISSN: 1802-4785 Dostupný na:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

nebo

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/7959/CO-JE-CILEM-HODINY-OSOBNOSTNI-A-SOCIALNI-VYCHOVY.html/>

VALENTA, J., Deset praktických principů kroskurikulárního přístupu k OSV. Květen 2007,

<http://www.rvp.cz/clanek/267/1351>

VALENTA, J., Dvacet mýtů o osobnostní a sociální výchově. Leden 2007 <http://www.rvp.cz/clanek/267/1116>

VALENTA, J., Učivo jako součást žákova života. [online]. Praha, VUP 2008. Dostupné na www:

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/2182/ucivo-jako-soucast-zakova-zivota.html/>

VALENTA, J., Volba konkrétní metody (techniky, hry, aktivity) pro osobnostní, sociální, morální rozvoj v rámci OSV. [online] Praha: Metodický portál RVP 2009, Dostupné na: <http://www.rvp.cz/clanek/375/3216> nebo

<http://old.rvp.cz/sekce/426> nebo <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVOA/3216/> a

<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/GVNA/3216/>

<http://clanky.rvp.cz/clanek/s/G/3216/VOLBA-KONKRETNI-METODY-TECHNIKY-HRY-AKTIVITY-PRO-OSOBNOSTNI-SOCIALNI-MORALNI-ROZVOJ-V-RAMCI-OSV.html/>

pokračování na další straně**Hraní rolí a dramatická výchova**

Dramatická výchova. In: *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Doplnkové vzdělávací obory. [online] – dostupný z: www.vuppraha.cz

Marušák, R., Králová, O., Rodriguesová, V.: *Dramatická výchova v kurikulu současné školy*. Praha: Portál 2008.

Rodová, V. *Dramatická výchova ve službách dějepisu*. Brno: Masarykova univerzita, 2014.

Valenta, J.: *Jednoduché metody dramatické výchovy (hraní rolí) ve výuce různých předmětů*. Raadce učitele.3., Praha, Raabe 2003, C 2.9, 34 s.

Valenta, J. Ke specifické reflexi v edukačním dramatu. In LAZAROVÁ, M., NEHYBA, J. (eds.) *Krajinou zkušenostně reflektivního učení*. Brno: MUNIPRESS, 2013, ss. 57-68

Valenta, J.: *Metody a techniky dramatické výchovy*. 3.vyd., Praha, Grada 2008.

Verze VII.2015

Poznámka 2: Formát bibliografických údajů je různý podle toho, jak je literatura postupně doplňována a jaká norma v daném čase platí (část odpovídá původní ČSN 010197 /zkrácená forma/ a část odpovídá formátu ČSN ISO 690).

- PREZENČNÍ I KOMBINOVANÉ STUDIUM
Literatura k předmětu [Diplomový seminář](#)

Kvalitativní výzkum:

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum. Základní teorie, metody a aplikace.* Praha: Portál, 2008. 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

ŠVARŤÍČEK, R. – ŠEĐOVÁ, K. a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách.* Praha: Portál, 2007. 340 s. ISBN 978-80-7367-313-0.

MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu.* Praha: Grada, 2006. 332 s. ISBN 80-247-1362-4.

Kvantitativní výzkum:

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu.* Praha: Grada, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů.* Praha: Karolinum, 1998. 270 s. ISBN 80-7184-569-8.

Kvantitativní i kvalitativní výzkum:

GAVORA, P., *Úvod do pedagogického výzkumu.* Brno: Paido, 2000.

SKUTIL, M. a kol., *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha: Portál, 2011.

„Zájmové speciály“ vyučujícího:

VALENTA, J. Edukační drama – metody edukace jako metody výzkumu (a naopak...). [cd rom] In JEŽKOVÁ, V. (ed.) *Kvalita ve vzdělávání. Sborník příspěvků z XX. výroční konference České asociace pedagogického výzkumu.* Praha, 10.-12. září 2012, s. 299 – 304.

VALENTA, J. Metafora divadla jako paradigma výzkumu (s dodatkem o jejím využití v oborové didaktice osobnostní a sociální výchovy). [online] srpen 2016. Dostupné z:

http://pedagogika.ff.cuni.cz/system/files/Metafora%20divadla%20a%20v%C3%BDzkum_Valenta_2016.pdf

VALENTA, J. Výzkum uměním/divadlem a edukační drama. [online] Riedlová, M., Lečbych, M. (eds.) *Společný prostor / Common Space 2014.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, s. 256-268. Dostupný na:

http://www.spolecnyprostor.cz/upload/TERA_sbornik_08_BAREVNY.pdf

Verze VIII.2016

- PREZENČNÍ STUDIUM

Literatura k předmětu [Veřejné vystupování a rétorika](#)

K „tématu“:

- BILINSKI, W. *Velká kniha rétoriky*. Praha: Grada Publishing, 2011.
 HIERHOLD, E. *Rétorika a prezentace*. Praha: M. Press, 2005.
 HÁJKOVÁ, E. *Rétorika pro pedagogy*. Praha: Grada Publishing, 2012.
 HOLASOVÁ, T. *Umíte dobře mluvit?* Praha: H&H, 1993.
 HOSPODÁŘOVÁ, I. *Prezentační dovednosti*. Praha: Alfa Publishing, 2005.
 KOHOUT, J. *Rétorika*. Praha: M. Press, 2002.
 TEGZE, O. *Neverbální komunikace*. Praha: Computer Press, 2003.
 TINKOVÁ, E. *Rétorika aneb Řeč jako nástroj*. Kralice na Hané: Computer Media, 2010.
 VALENTA, J. *Scénologie (každodenního) chování*. Praha: AMU-KANT, 2011.
 VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000.
 WAAGE, J. L. *Řeč těla jako účinný nástroj prodeje*. Praha: M. Press, 1997.
 WIEKE, T. *Rétorika v praxi*. Dobřejiovice: Rebo Productions, 2005.

K „didaktice“ aneb „učíme žáky/studenty prezentovat“:

- HOLASOVÁ, T. *Umíte dobře mluvit?* Praha: H&H, 1993.
 LANGER, A. *Úspěch veřejné promluvy. Kapitoly z rétoriky pro střední školy*. Praha: Fortuna, 1993. (...)
 ŠTEMBERGOVÁ-KRATOCHVÍLOVÁ, Š. *Metodika mluvní výchovy dětí*. Praha: Sdružení pro tvořivou dramaturgii, 1994.
 VALENTA, J. *Manuál k tréninku řeči lidského těla*. Kladno: AISIS, 2004.
 VALENTA, J. *Učíme (se) komunikovat*. 2. vyd. Kladno: AISIS, 2010.